

ЖИВИ

Вітер блукав поміж деревами, пожовкле листя шуміло від кожного його дотику. Старенька хатина, немов літня жінка, стояла під вітром осіннім, доживаючи останні літа. Поряд із хатиною на лаві сидів худий сивий чоловік, блідий від хвороби, нещасний від утрат. Той пронизливий осінній вітер не міг завдати гострішого болю самотньому серцю, аніж завдали доля й дружина. Скільки часу просидів, – чоловік не пам'ятав, спогади заповнили.

– Васильку, Васильку, – немов шепотіли дерева. Лише матуся так називала його в дитинстві. Як швидко минув час, старість і на нього вже заявила свої права.

Боліло серце у Василя, відчував, що лише батьківська хата може зцілити зранену душу. Дивився на рідні стіни, та не міг увійти. Чужа вже давно хатина. Багато років тому, коли захворіла ненька, домовився він із сусідкою, що відпише їй хату за догляд його хворої матері. Берегла, доглядала матір сусідка і в останні часи життя руку неньки тримала, тому без жалю переписав тоді хату. Навіщо вона йому була, коли в них із дружиною був новий дім та все в домі, що треба для доброго життя. Сусідка жила у своєму будиночку, а цю хатину не продала, стояла будівля пустою, доживала своє старече життя.

Тим часом Василь і Дарина жили у злагоді в сусідньому селі в новому домі, люди заздрили. Хоч старшою була Дарина за чоловіка, – кохав її та беріг. Вірив, що й вона кохає. Життя... Захворів, провів багато часу в холодних лікарняних палатах, нестерпно хотілося додому. Серце відчувало, що там потрібен. Аж ось повернувся після операції з

лікарні, а дружини вже немає. Не дочекалася, померла. Рідня поховала Дарину без нього. Хотів заспокоїти душу в домі, та виявилось, що дім йому вже не належить, Дарина родичці відписала той дім. Судитися? Навіщо? Немає Дарини, все інше поряд із цією втратою нічого не варте.

– Іди, Василю, йди. Не місце тут тобі з нами, – доносив вітер давно сказані слова знову й знову. Із кожним поривом вітру втягував чоловік голову в плечі. Хотілося йому тепер лише лягти, мов дитині, згорнутися клубочком у пустій кімнаті батьківської хати. Він знав: той простір дому силу дасть, проте сидів, не міг зрушити з місця. Що сусідка скаже? Чи впустить, а чи прожене. Думками мандрував у ті часи щасливі дитинства, юності та зрілості часи.

– Це ти, Василю? – долинули слова сусідки. – Йду з магазину, бачу, що хтось сидить. Дивлюся – ти. Щось сталося?

Присіла поруч.

– Життя. Ось бачиш, нікуди було вже йти.

– Пішли у дім та поговоримо. Замерз? Пішли.

– Чи пустиш у батьківську хатину жити, скажи? – спитав і з надією поглянув на сусідку.

– Куди подінешся? Живи. Пішли хоч поїси та чаю вип'єш, ключі візьмеш.

– Ти йди. Я ще посиджу трішки та прийду.

Дивився на дерева й на пожовкле листя, а потім погляд у небі за хмарину зачепився.

– Прощаю я тебе, Даринко... Все ще кохаю, – пронеслася думка.

– Знаю, знаю, – навіював шепотом листя йому відповідь вітер. – Живи...